

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื้อเย็บมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

Development of Additional Subject Curriculum on Career and Technology
Learning Substance Entitled “Hand-made Shirts” for Mathayom Suksa 4
of Nong Waeng Witthayakhom School Under the Office of the Secondary
Educational Service Area 22

เมธวีร์ กุมารสิทธิ์¹ พจมาน ชำนาญกิจ² สำราญ กำจัดภัย³

Metawee Khumansit¹, Potchaman Chamnankit² and Sumran Gumjudpai³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื้อเย็บมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนรู้อะไร และ 4) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2557 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื้อเย็บมือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และแบบวัดเจตคติต่อการเรียน การวิจัยดำเนินการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนาหลักสูตร 3) นำหลักสูตรไปทดลองใช้ และ 4) การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบทีแบบสองกลุ่มไม่อิสระกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื้อเย็บมือ ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) และมีประสิทธิภาพ 83.33/80.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนตามหลักสูตรสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 80.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$)

คำสำคัญ การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื้อเย็บมือ

ABSTRACT

The purposes of this research were to : 1) develop and investigate the efficiency of additional subject curriculum on Career and Technology Learning Substance Group Entitled “Hand-made Shirts” for Mathayom Suksa 4 at Nong Waeng Witthayakhom School Under the Office of the Secondary Educational Service Area 22 to meet the standard efficiency of 80/80, 2) compare the students’ learning achievement before and after the intervention, 3) investigate the students’ performance skills after the intervention, and 4) examine the students’ attitudes towards learning.

The samples obtained through Purposive Sampling were 40 of Matthayom Suksa 4 students at Nong Waeng Witthayakhom School in the first semester of the academic year 2014. The research instruments were a school additional subject curriculum entitled "Hand-made Shirts", an achievement test, performance skills test, and a set of attitude test. The research was developed through four stages as follows : 1) investigation of fundamental data, 2) curriculum development, 3) implementation of the developed school curriculum, and 4) curriculum evaluation and improvement. The statistics used for analyzing data were percentage, mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The findings were as follows:

1. The additional subjects Curriculum on Career and Technology Learning Substance Group Entitled “Hand-made Shirts” was suitable at a high level at mean scores of 4.43. The efficiency of the school curriculum was 83.33/80.72, which was higher than the set criteria of 80/80.
2. The posttest mean of students’ learning achievement after the intervention was higher than the their pretest mean at the .01 level of significance.
3. The students’ performance skills mean was 80.17 percent which was higher than the criteria of 70 percent set.
4. The students’ attitudes mean towards learning through the developed Curriculum, as a whole was 4.81 which was at the highest level.

Keywords : Curriculum Development, Additional subjects Curriculum, Hand-made Shirts

ภูมิหลัง

การศึกษาในระบบโรงเรียนของไทยที่ผ่านมา ไม่ว่า ผู้เรียนจะอยู่ภาคไหน หรือภูมิภาคใดต่างก็ต้องศึกษา เนื้อหาเดียวกันกับเด็กในส่วนกลาง มากกว่าเรื่องในท้องถิ่น ของตนเอง เหตุนี้เองเด็กและเยาวชนในต่างจังหวัดส่วน

ใหญ่จึงเรียนรู้ เข้าใจ และซึมซับความเป็นอยู่ วิถีชีวิตและ วิธีคิดของคนในส่วนกลางจนทำให้หลงลืมและไม่เห็นคุณค่าวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเท่าใดนักอย่างไรก็ดี เมื่อมีการปฏิรูปการศึกษา ได้ทำให้มีการตื่นตัว และให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับ วิถีชีวิตชุมชนมากขึ้น ภูมิปัญญาพื้นบ้านต่างๆ เริ่มได้รับ

ความสนใจและมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ทั้งในและนอกระบบเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้รู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมของตนดี ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ทุกวันนี้จำเป็นต้องอาศัยความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการปลูกฝังค่านิยมความเชื่อที่ถูกต้องในการตระหนักเห็นคุณค่าและการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ แหล่งวิทยาการ เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การพึ่งตนเอง การสร้างงานสร้างรายได้ในท้องถิ่นของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการสร้างความรัก ความผูกพันในท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาการละทิ้งถิ่นฐาน (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 22)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ให้ความสำคัญกับชุมชนและท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เห็นได้ว่ามีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้ที่สำคัญ เช่น มาตรา 23(3) ว่าด้วยการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา ภูมิปัญญาไทย ความรู้และทักษะการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และในมาตรา 27 ว่าด้วยการกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนถึงมาตรา 29 ว่าด้วยสถานศึกษาส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เลือกลงทุนภูมิปัญญา และวิทยาการต่างๆ มาพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 22-25)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถใน

การแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของความเป็นไทยและเป็นสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความถนัดของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งสอนโดยเน้นความรู้ ทักษะ และเจตคติในการทำงาน การจัดการการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการใช้เทคโนโลยี จากภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาไทย โดยเฉพาะสาระการอาชีพ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 19) ดังนั้นสถานศึกษาสามารถจัดสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับงานอาชีพในท้องถิ่น เป็นหลักสูตรของสถานศึกษาของตนเองได้ โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ และเข้าใจถึงอาชีพของท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 9)

จะเห็นได้ว่า ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับบุคคลในชุมชน มีการเรียนรู้สืบทอดเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน กลายเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า ต่อการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเปรียบเสมือนเครื่องจักรลงสังคมให้ดำรงอยู่และก้าวหน้าต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ ก่อให้เกิดเอกลักษณ์อย่างมีศักดิ์ศรีเสริมสร้างความเชื่อมั่น และความภาคภูมิใจในปัญญาของกลุ่มคน และกลายเป็นต้นทุนเกื้อกูลให้เกิดการสร้างขึ้นมาใหม่ การผลิตใหม่ หรือซ้าทวนจากชิ้นงานเดิมจนกลายเป็นรากเหง้าแห่งวิถีชีวิตที่บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดมาใหม่ในรูปแบบลักษณะขององค์ความรู้ มีขอบเขตกว้างขวางลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวกับค่านิยม ความรู้ ความคิด วิธีการนำไปสู่การใช้งานในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการสั่งสมประสบการณ์ในการเข้าถึงปัญหาและการรวมกลุ่มเพื่อต่อสู้กับปัญหาด้วยความคิด ด้วยวิธีการที่คัดเลือกแล้วว่าเหมาะสมกับบริบทของตน ก่อให้เกิดผลสุดท้ายปลายทางได้แก่ความภาคภูมิใจ มั่นใจ ซึ่ขมในพลังและรากฐานทางมรดกแห่งปัญญา ซึ่งเปรียบเสมือนกระบวนการเรียนรู้ทาง

สังคมที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ ควรคู่แก่การที่คนรุ่นหลังต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและสภาพทั่วไปของชุมชนในเขตพื้นที่บริการโรงเรียนหนองแวงวิทยาคม พบว่าสภาพทั่วไปของชุมชนมีสภาพภูมิประเทศล้อมรอบด้วยภูเขา ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร คือ ทำนาเป็นอาชีพหลัก เมื่อเสร็จจากการทำนา ชาวบ้านส่วนหนึ่งที่เป็นแม่บ้านก็จะใช้เวลาว่าง รวมกลุ่มทำเสื่อเย็บมือขายเพื่อหารายได้ให้กับครอบครัว เสื่อเย็บมือเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดหนึ่งที่อยู่คู่กับชุมชนชาวไทย อำเภอนหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร การทำเสื่อเย็บมือ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวไทย ที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน โดยจากอดีตบรรพบุรุษต้องอาศัยความอดทน ในการสร้างเครื่องนุ่งห่มเพื่อปกปิดร่างกาย จึงอาศัยความรู้และทักษะที่มีอยู่ในการดำรงชีวิตมาใช้ในการตัดเย็บ ถักร้อย ให้เป็นเสื่อ เรียกว่า เสื่อเย็บมือ ซึ่งมีรูปแบบ ที่เอกลักษณ์เฉพาะของชาวไทย อำเภอนหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร เสื่อเย็บมือทำจากผ้าฝ้ายเป็นผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่มีการผลิตเพื่อใช้กันเองภายในครัวเรือนที่มีมานานตั้งแต่สมัยโบราณแล้วโดยเฉพาะในกลุ่มชุมชนที่มีเชื้อสายของชาวไทยซึ่งมีการทอผ้าฝ้ายและย้อมสีธรรมชาติจากสีของต้นครามและพัฒนามีถึงปัจจุบันและผลิตภัณฑ์เสื่อเย็บมือ ก็เป็นสินค้าที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นที่รู้จักและใช้กันแพร่หลายในจังหวัดมุกดาหาร จัดเป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาของชาวไทย (นิตยา วังคะฮาด, สัมภาษณ์, 2554, 10 กันยายน 2554) เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นส่งต่อไปยังลูกหลานและเป็นการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น ชุมชน ควรให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดภูมิปัญญา เพื่อเผยแพร่ส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนได้เรียนรู้

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื่อเย็บมือ เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของเสื่อเย็บมือ กระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำเสื่อเย็บมือในอดีตไม่สูญหายและยังเป็นสื่อในการศึกษา ทำความเข้าใจวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ค่านิยมตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นให้

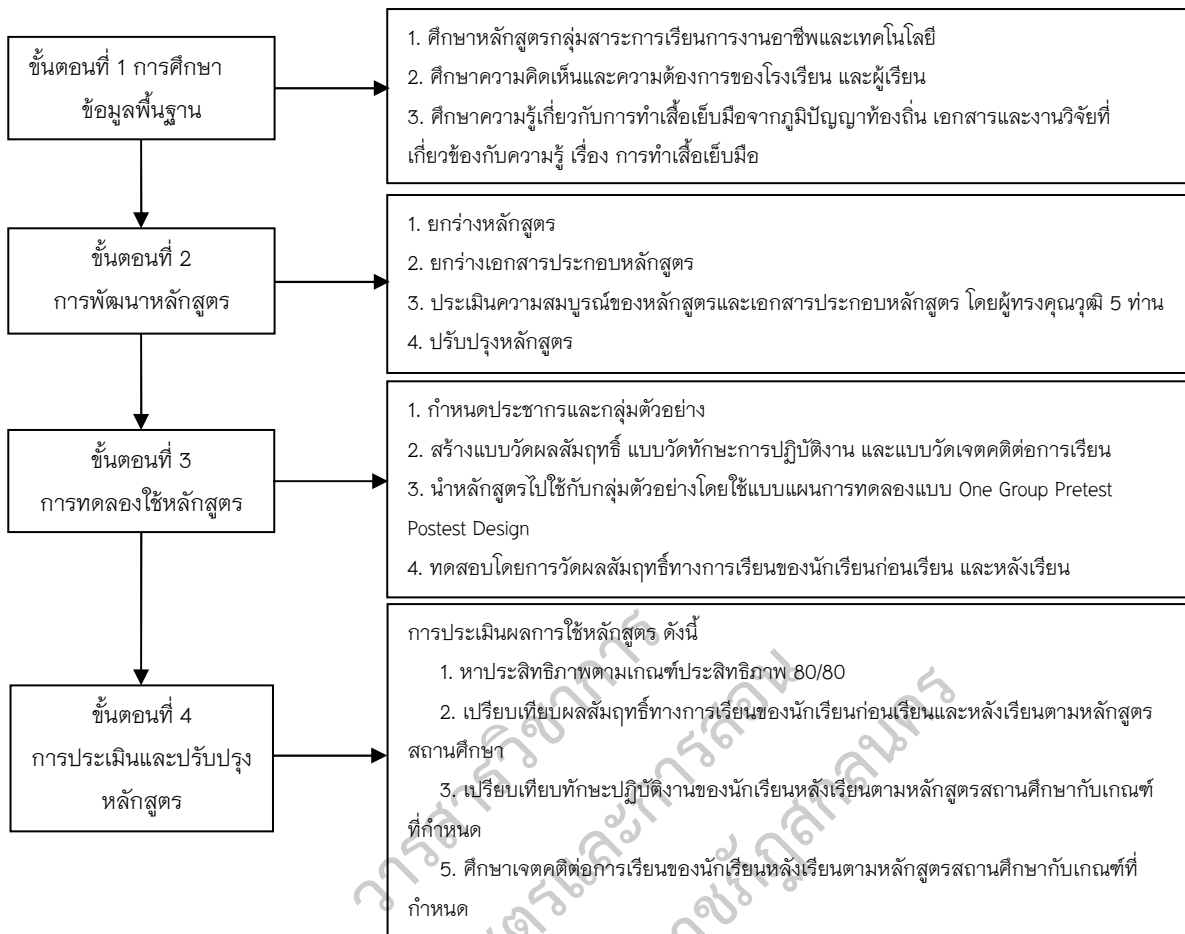
อนุชนรุ่นหลังได้ตระหนักถึงคุณค่าและร่วมกันสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป จนได้รับคัดเลือก ให้เป็นสินค้าชุมชน และเพื่อเป็นการส่งเสริมเชิงอนุรักษ์และพัฒนาอาชีพของท้องถิ่นการทำเสื่อเย็บมือ เพื่อให้นักเรียนโรงเรียนหนองแวงวิทยาคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้ศึกษารู้นำไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื่อเย็บมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื่อเย็บมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
3. เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื่อเย็บมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
4. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนหลังเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เสื่อเย็บมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2557 จำนวน 40 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่ในแผนการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จึงสามารถที่จะดำเนินการจัดการเพื่อให้เอื้อต่อการวิจัยได้เป็นอย่างดี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามความต้องการและความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตร 5 ฉบับ

3.2 หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลื่อยเย็บมือ

3.3 แผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลื่อยเย็บมือ จำนวน 8 แผน

3.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ

3.5 แบบวัดทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียน

3.6 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนซึ่งเป็นแบบประมาณค่า จำนวน 25 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 3 ระยะ ดังนี้

1. ก่อนทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของ

นักเรียนในเรื่อง เลื้อยเหยียบมือ ก่อนทดลองใช้หลักสูตร
เก็บคะแนนที่ได้ไว้เปรียบเทียบกับคะแนนหลังการทดลอง

2. ระหว่างการทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้นำ
หลักสูตรที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แล้วทำการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขณะจัด
การเรียนการสอน วัดความรู้ภาคทฤษฎี วัดทักษะการ
ปฏิบัติงาน วัดพฤติกรรมการทำงาน และเก็บข้อมูลเชิง
คุณภาพ โดยใช้แบบประเมินใบงาน แบบวัดทักษะการ
ปฏิบัติงาน แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน ดังนี้

- 2.1 วัดความรู้ท้ายแผนการเรียนรู้ จำนวน 8 ครั้ง
- 2.2 วัดทักษะการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ครั้ง
- 2.3 วัดพฤติกรรมการทำงาน จำนวน 8 ครั้ง
- 2.4 วัดความรู้จากการสอบถาม จำนวน 8 ครั้ง
- 2.5 ปฏิบัติงานตัดเย็บเลื้อยเหยียบมือ และเก็บข้อมูล

3. หลังจากทดลองใช้หลักสูตร เมื่อทดลองใช้
หลักสูตรเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้
นักเรียนทดสอบ แล้วนำคะแนนที่ได้เปรียบเทียบกับคะแนน
ก่อนการทดลองใช้หลักสูตร และใช้แบบสอบถามเพื่อวัด
เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนหลังเรียนตามหลักสูตร
รายวิชาเพิ่มเติม เลื้อยเหยียบมือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม
เลื้อยเหยียบมือ ตามเกณฑ์ 80/80 เป็นการหาระดับคุณภาพ
ของหลักสูตรโดยพิจารณาจากผลของการนำแผนการ
จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรไปใช้ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ
เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนต่อค่า
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ
ของการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรไว้ที่ 80/80

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติการ
ทดสอบค่าที่ แบบ 2 กลุ่มไม่อิสระต่อกัน (Dependent
Samples t-test)

3. หาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนทักษะการ
ปฏิบัติงานแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์วัดทักษะ
ปฏิบัติงานของนักเรียนหลังเรียนร้อยละ 70

4. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเจตคติต่อการเรียนตาม
หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลื้อยเหยียบมือ โดยใช้ค่าเฉลี่ย
(Mean) เทียบเกณฑ์การประเมิน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์หา
คุณภาพเครื่องมือมีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) หรือคะแนนเฉลี่ย
- 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

เป็นการวัดการกระจาย

- 1.3 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นการเทียบความถี่
หรือจำนวนที่ต้องการ

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 หาค่าความยากง่ายของข้อสอบ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธี
คำนวณ จากสูตร KR-20

3. สถิติตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 ทหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร E_1/E_2

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียนตาม
หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลื้อยเหยียบมือ โดยการทดสอบค่าที่
(t-test ชนิด Dependent Samples) กรณี กลุ่มตัวอย่างไม่
เป็นอิสระกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัย การพัฒนา
หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลื้อยเหยียบมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนหนองแวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 22 ได้ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลื้อยเหยียบมือ ที่พัฒนาขึ้น
อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) และมีประสิทธิภาพ
83.33/80.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนหลังเรียนตามหลักสูตรสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 80.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70

4. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$)

อภิปรายผล

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลือดยุทธศาสตร์ที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) และมีประสิทธิภาพ 83.33/80.72 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลือดยุทธศาสตร์ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแขวงวิทยาคม ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบ ดังนี้ หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งเอกสารประกอบหลักสูตรแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ คู่มือการใช้หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ผลการประเมินหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) เอกสารประกอบหลักสูตร (คู่มือการใช้หลักสูตร) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$) และเอกสารประกอบหลักสูตร (แผนการจัดการเรียนรู้) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$) และมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้คือ 83.33/80.72 ทั้งนี้เป็นผลอันเนื่องมาจากการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนที่เชื่อถือได้ ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ วยของผู้เรียน และมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่ยึดมาตรฐานเป็นหลัก (Standard-based) ซึ่งสอดคล้องกับ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และจัดทำสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 27 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 19)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนตามหลักสูตรสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการนำไปใช้จัดการเรียนการสอน มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับชีวิตคนในท้องถิ่น สามารถนำมาใช้จริงในชีวิตประจำวัน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เอกสารประกอบหลักสูตร (แผนการจัดการเรียนรู้) เป็นสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จริง และสามารถปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามขั้นตอนของกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ เลือดยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงกลม มหาโยธี (2553) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเปือยทานตะวันพิทยาสรรพ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 85.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 80 สอดคล้องกับ นาวา ศรีษะเนตร (2553) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการทำน้ำปลาจากปลาร้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวัด “คุรุราษฎร์บำรุงวิทย์” พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ อนุช ราชรี (2554) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การนวดแผนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าผาง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

3. ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 80.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงตลอดจนได้รับคำชี้แนะ โดยการฝึกจากขั้นตอนง่ายไปหายาก ด้วยการแนะนำ โดยการฝึกจากขั้นตอนง่ายไปหายาก ด้วยการแนะนำจากวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสาธิต การทำงานกลุ่ม เน้นกระบวนการให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างลึกซึ้งซึ่งตามกระบวนการสอนทักษะปฏิบัติ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การแนะนำ โดยผู้วิจัยแนะนำเกี่ยวกับเลื่อยเย็บมือและการทำเลื่อยเย็บมือ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเห็นคุณค่าความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นในการทำเลื่อยเย็บมือ ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมความพร้อม เป็นขั้นให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเลื่อยเย็บมือ ความสำคัญของเลื่อยเย็บมือ ประวัติความเป็นมา ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเย็บแบบต่างๆ ที่ใช้ในการทำเลื่อยเย็บมือ ขั้นตอนการทำเลื่อยเย็บมือ ขั้นตอนที่ 3 การสาธิต ผู้วิจัยร่วมกับวิทยากรท้องถิ่น มีการบรรยายในแต่ละขั้นตอนการทำเลื่อยเย็บมือพร้อมกับปฏิบัติให้นักเรียนได้ดูแต่ละขั้นตอนของการทำเลื่อยเย็บมืออย่างชัดเจนก่อนที่จะให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ขั้นตอนที่ 4 การให้ลงมือปฏิบัติเป็นขั้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติในการทำเลื่อยเย็บมือด้วยตัวเอง ซึ่งเริ่มจากการให้ผู้เรียนทำตามหรือเลียนแบบหรือให้ลองผิดลองถูก ต่อไปจึงให้ลองทำเอง โดยผู้วิจัยคอยสังเกตและให้ข้อคำแนะนำในแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียดแล้วให้นักเรียนปฏิบัติแต่ละขั้นตอนตามไปความรู้จนกระทั่งทำได้ถูกต้องแล้วจึงให้ฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้งจนกระทั่งปฏิบัติได้ชำนาญและมีผลงานที่ชัดเจน ขั้นตอนที่ 5 การประเมิน ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ โดยประเมินทักษะการปฏิบัติของนักเรียนเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล พร้อมเสนอแนะเสริมความรู้ในการปฏิบัติงาน นำความรู้ไปปรับปรุงผลงานของตนเองให้พัฒนาขึ้นและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีการนำเสนอผลงานโดยจัดนิทรรศการเพื่อให้ผู้ปกครอง และครูในโรงเรียนได้ชื่นชมผลงานและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกระบวนการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับ ดวงกลม มหาโยธี (2553) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

และเทคโนโลยี เรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเปือยทานตะวันพิทยาสรรพ์ พบว่า มีทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในระดับเฉลี่ยร้อยละ 96.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและสอดคล้องกับ นาวา ศรีษะเนตร (2553) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการทำน้ำปลาจากปลาร้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวัด “คุรุราษฎร์บำรุงวิทย์” พบว่า ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับร้อยละ 84.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 70 และสอดคล้องกับ อนงค์ ราชรี (2554) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การรูดแผนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าผาง พบว่า ทักษะการรูดของนักเรียนอยู่ในระดับเฉลี่ยร้อยละ 83.17 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ของเลื่อยเย็บมือ โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีสื่อการเรียนรู้ที่เป็นของจริงให้นักเรียนได้สัมผัส นักเรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ครูและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ให้แรงเสริม กล่าวชื่นชม ให้กำลังใจ ให้คำยกย่อง ชมเชย ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและเรียนรู้อย่างมีความสุข นอกจากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นแล้ว ยังส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรรายวิชาเลื่อยเย็บมือ ซึ่งสอดคล้องกับ รักชนก อินทร์จันทร์ (2552) ได้พัฒนาหลักสูตรรายวิชางานประดิษฐ์ เรื่องการใช้ตุ๊กล้านนา โรงเรียนสันติวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรรายวิชางานประดิษฐ์ เรื่องการใช้ตุ๊กล้านนา

ด้านสาระเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อประกอบการสอน ด้านการประเมินผลและด้านสาระเนื้อหา ด้านการกิจกรรมการเรียนสอน ด้านสื่อประกอบการสอน ด้านการประเมินและด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ครู อาจารย์ที่นำหลักสูตรไปใช้ ควรศึกษา หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ตลอดจนเอกสารประกอบหลักสูตร ให้ละเอียดและเข้าใจอย่างถ่องแท้

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลือดยึดมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอาจ ยืดหยุ่นเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมโดยเฉพาะการฝึก ปฏิบัติงานที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงให้ มากที่สุด เพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยมีครูและภูมิปัญญา ท้องถิ่นเป็นผู้กระตุ้น จูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และปฏิบัติ

1.3 ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษา รายละเอียดต่างๆ เรื่อง การทำเลื่อยเย็บมือ ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติงานให้ได้ก่อน รวมทั้ง ศึกษารายละเอียดต่างๆของหลักสูตรและเอกสารประกอบ หลักสูตรให้เข้าใจ เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

1.4 ในการปฏิบัติงานควรเน้นเรื่องความปลอดภัย ของผู้เรียนขณะปฏิบัติงานโดยเฉพาะการใช้เข็มเย็บผ้า กรรไกร เข็มหมุด ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มีความแหลมและคม ฉะนั้นต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- กรมวิชาการ. (2545). สรุปผลการวิจัย เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ดวงกมล มหาไยธี. (2553). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเปือยทานตะวันพิทยาสรรพ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหาร การศึกษา

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและให้การสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาระ เพิ่มเติมเกี่ยวกับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรรายวิชา โดยการสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และเผยแพร่หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลือดยึดมือ แก่ครูผู้สอน เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

3.1 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เลือดยึดมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่หลากหลายรูปแบบ โดยจัดเป็นหลักสูตรบูรณาการ มีการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

3.2 ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชา เรื่องอื่นๆ นอกจากการทำเลื่อยเย็บมือ เช่น การทำกระติบ ข้าวจากไม้ไผ่ กับกลุ่มตัวอย่างอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการ ใช้และเพื่อสร้างพื้นฐานการประกอบอาชีพแก่นักเรียนอีก ทั้งยังปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักและความภูมิใจในท้องถิ่น ของตน

3.3 ควรศึกษาวิจัยตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคิด สร้างสรรค์ ความตระหนักและเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม และความคงทนในการเรียนรู้ เป็นต้น

- นาวา ศรีษะเนตร. (2553). หลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการทำน้ำปลาจากปลาร้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านท่าวัด “ศุภราชบุรีบำรุงวิทย์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รักชนก อินจันทร์. (2552). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชางานประดิษฐ์ เรื่องการใช้ตุ๊กต่านาโรงเรียนสันติวิทยา
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อนงค์ ราศรี. (2554). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง นวดแผนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าผาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร